

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1230/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	MATEŘSKÁ ŠKOLA OLDŘIŠ, okres Svitavy
Sídlo	Oldřiš 48, 569 82 Borová
E-mail právnické osoby	msoldris@unet.cz
IČ	70995176
Identifikátor	600099571
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Věra Renšová
Zřizovatel	obec Oldřiš
Místo inspekční činnosti	Oldřiš 48, 569 82 Borová
Termín inspekční činnosti	4. – 6. leden 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

MATEŘSKÁ ŠKOLA OLDŘIŠ, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:30–16:00 h) a školní jídelny, která zajišťuje stravování dětem, žákům a zaměstnancům mateřské a základní školy, v doplňkové činnosti též cizím strávníkům. Možnosti školy využívají především děti místní, což přináší řadu příležitostí k posilování jejich vzájemných vztahů a k prohlubování povědomí o rodném místě a sounáležitosti s ním. Umístění školy v klidném prostředí nabízí také dostatek možností k obohacení vzdělávání o přírodovědné a zdraví prospěšné aktivity v souladu s ŠVP PV.

Kapacita školy (25 míst) byla každoročně naplněna, pro aktuální školní rok se počet dětí snížil a k předškolnímu vzdělávání bylo přijato 21 dětí. Z jejich celkového počtu bylo osm v posledním roce před vstupem do základní školy, jedno z nich se speciálními vzdělávacími potřebami. K začátku školního roku bylo přijato šest dětí mladších tří let. Úplata za předškolní vzdělávání není v současné době stanovena.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy stojí v čele subjektu jedenáctým rokem. Získané zkušenosti v oblasti řízení jí napomohly nastavit pravidla pro zajištění bezproblémové organizace a vymezit vnitřními dokumenty kompetence jednotlivých pracovníků. K rozvoji školy stanovila koncepční záměry spojené zejména s obnovou materiálního vybavení, prohloubením partnerství s rodiči a posilováním prosociálních a komunikačních dovedností dětí. Vytčené cíle jsou ale méně zřetelně provázány s konkrétními kroky k jejich naplňování, proto se škole ne vždy daří je úspěšně realizovat. Úroveň realizovaného ŠVP PV se od minulé inspekční činnosti zvýšila, nyní je dobrým východiskem pro realizaci předškolního vzdělávání a kromě ostatních oblastí obsahuje i pravidla hodnocení školy. Využívané evaluační nástroje však plní spíše formální úlohu a přinášejí potřebné informace jen k některým oblastem. Není např. zřejmé, jakým způsobem vedení školy získává podněty ke zkvalitnění vzdělávání ze strany rodičů. Také odborná diskuse mezi vyučujícími, pokud probíhá, se dosud neodráží v efektivním sdílení pedagogických zkušeností. Jen minimálně přínosné jsou též hospitace vedené ředitelkou školy a jednání pedagogické rady konající se pravidelně pouze dvakrát ročně. Příčinou je zejména jejich obecné zaměření, které nepřispívá ke zvyšování úrovně vzdělávání a postupnému naplňování stanovených záměrů.

Vzdělávací proces zabezpečují dvě kvalifikované a zkušené vyučující. Spolu s ředitelkou jej zajišťuje učitelka, jejíž úvazek je od ledna 2017 s ohledem na počet přijatých dětí zkrácen (0,875). Vyučujícím napomáhá s péčí o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami asistentka pedagoga, jejíž přítomnost v dopoledních hodinách umožňuje účinněji zajistit bezpečnost dětí ve škole i při pobytu venku. Operativním přizpůsobením se učitelkám též daří zvládat sportovní, kulturní i další akce náročnější na organizaci a naplňovat tak cíle stanovené v ŠVP PV. Pozitivním zjištěním je zvýšení četnosti dalšího vzdělávání, neboť obě pedagogické pracovnice se v uplynulém období zúčastnily několika, zejména oborově zaměřených seminářů (komunikační dovednosti dětí, hudební, výtvarná, dramatická výchova apod.). Výběr vzdělávacích akcí zohledňuje zájmy vyučujících a částečně odpovídá i potřebám školy. Dlouhodobě však chybí důraz na získávání nových znalostí učitelek v oblasti práce s moderními pedagogickými přístupy a prohlubování vědomostí ředitelky ve vedení týmu spolupracovníků, efektivním využívání hodnotících procesů aj.

Pro zajištění vzdělávání má škola velmi dobré materiální podmínky a jejich úroveň odráží zájem i vstřícnost zřizovatele. Obměna vnitřního vybavení je jedním ze záměrů, které

se vedení školy daří naplňovat. Uplynulé období bylo např. spojeno s výměnou podlahových krytin či vybavením kanceláří. Třída a další prostory využívané pro vzdělávání jsou zařízeny vhodným dětským nábytkem, který respektuje záměry ŠVP PV (otevřený přístup a přehlednost podporující samostatnost a svobodnou volbu dětí apod.) a zohledňuje bezpečnost i antropometrické potřeby dětí (např. stoly a židle). Členité prostory třídy jsou světlé, vzdušné a čisté, příznivý dojem podporuje také výzdoba tvořená z dětských prací. Množství a různorodost hraček a didaktických pomůcek umožňuje realizaci běžných herních a vzdělávacích činností. Rovněž většina tematických zákoutí je účelně uspořádána, ne zcela plnohodnotná je pouze podpora přírodovědné gramotnosti (příležitosti k pozorování, pokusům a experimentům). Škola třídu využívá i k odpočinku dětí a pohybovým aktivitám, pro jejichž realizaci má dostatek potřebného tělovýchovného náradí a náčiní. Podpora zdraví se odráží v možnostech k přirozenému pohybu dětí na přilehlé školní zahradě, která byla od minulé inspekční činnosti vybavena novými herními prvky. Zdravý životní styl se promítá též do skladby jídelníčku, který je vyvážený, počítá nabídkou nápojů od časných ranních hodin a děti ji samostatně během dne využívají.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací obsah ŠVP PV nabízí standardní okruh činností, které doplňují kulturní akce různorodého charakteru (divadelní představení, oslavy svátků aj.) přispívající k rozvoji společenských návyků a dovedností dětí. Zohledňuje také vzdělávání dětí mladších tří let, které školu v hojné míře navštěvují. V rámci podpory zdraví škola zařazuje do vzdělávací nabídky např. rozmanité pohybové aktivity, hru na zobcovou flétnu a předplavecký výcvik. Pozornost věnuje též bezpečnosti dětí, průběžně je v souvislosti s různými tématy seznamuje s možnými riziky a předchází tak případným úrazům. Integrované bloky respektují jednotlivé vzdělávací oblasti a snaží se o provázanost dílčích cílů. Následné rozpracování tematických celků do vzdělávací nabídky je dosud méně systematické, neboť plánování probíhá spíše v obecné rovině bez zohlednění individuálních potřeb dětí, věkové různorodosti skupiny a využití rozličných forem a metod práce. Přestože škola rozšířila spektrum aktivit směřujících k hodnocení průběhu vzdělávání, zvolené prostředky jí dlouhodobě přinášejí jen minimální zpětnou vazbu, a to zejména ke zvolené organizaci, uplatněným prostředkům a dosaženým výsledkům. Tato zjištění přetrvávají od minulé inspekční činnosti a potvrdily je i zápisy v třídních knihách za tento a uplynulý školní rok, z nichž vyplývá také méně cílené směřování ke všem klíčovým kompetencím stanoveným RVP PV.

Vzdělávací proces ve sledované výuce probíhal v příjemné atmosféře, pedagogický styl se vyznačoval podporou a vstřícností. Děti si spontánní činnosti volily podle svého zájmu a využívaly přirozenou nabídku třídy i tu cíleně připravenou k podpoře jejich znalostí, zručnosti, logického myšlení aj. Hračky manipulačního charakteru dětem napomáhaly k rozvoji představivosti, zručnosti a koordinace pohybů, k aktivnímu zapojení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami přispívala podpora asistentky pedagoga. Prostřednictvím námětových a společenských her se dětem dařilo získávat zkušenosti v oblasti vzájemných vztahů, kooperativních a komunikačních dovedností. Vhodnou formou byly vedeny k šetrnému zacházení s hračkami a pomůckami i k respektování pravidel pro jejich uložení. Během dopoledního vzdělávacího bloku měly ale méně času pro realizaci herních aktivit, neboť pevná organizace vzdělávání (včetně podávání dopolední přesnídávky) jim vždy neumožňovala dokončit je či opakovat podle svých potřeb.

Vzdělávací nabídka navazovala na dříve získané znalosti a dovednosti dětí, korespondovala s probíraným tématem, vyznačovala se však menší šíří a pestrostí. Některé aktivity

připravené k individuálnímu rozvoji byly vhodně zařazovány od ranních hodin, zpravidla směřovaly k rozvoji jemné motoriky ruky, upevňování základních předmatematických a předčtenářských dovedností. Zapojení vyučujících napomáhalo k plnění obecně vytčených cílů a přispívalo ke spokojenosti dětí. Připraveným aktivitám však chyběla diferenciací směrem k individuálním vzdělávacím potřebám jednotlivců. Zacílení činností zohledňující průběžné pokroky postrádala též i nabídka pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Hodnocení ze strany pedagogů děti pozitivně motivovalo a podávalo jim odpovídající zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům. Jen výjimečně je však vedlo k sebereflexi či vzájemnému hodnocení.

Řízené didakticky zacílené činnosti byly realizovány frontální formou výuky a časový prostor, který jim byl věnován, nepříznivě ovlivnil vyváženost aktivit v dopoledním vzdělávacím bloku. Ve chvílích, kdy výuku provázal prožitkový způsob učení spočívající např. ve využití pokusů, hudby a pohybu, byly děti převážně pozorné a motivované. Dílčímu odlišení obtížnosti úkolů, získávání zkušeností v oblasti řešení problémových situací a kooperativních dovedností napomohlo zařazení skupinové práce. Vzhledem k rozdílné délce soustředění, dalším přirozeným odlišnostem dětí a jen sporadicky uplatněné diferenciaci činností, se však činnosti vždy nedařilo efektivně využít. Rovněž průběh odpoledního odpočinku nepočítal s přizpůsobením aktivit nestejným fyziologickým i osobním potřebám dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola dlouhodobě spolupracuje se základní školou sídlící v těsném sousedství, kam většina dětí přechází do první třídy. Vzájemné návštěvy jim umožňují postupnou adaptaci na nové prostředí a pedagogům přispívají k získávání informací o výsledcích dětí. Ke sledování úrovně znalostí a dovedností dětí škola využívá vlastní hodnoticí nástroje, jejichž úroveň se od minulé inspekční činnosti částečně zvýšila. Diagnostické údaje doplňuje portfolio prací dětí z oblasti kresebných, předmatematických a grafomotorických dovedností. Zjištěné informace jsou dosud méně vypovídající, neboť obsahují pouze obecnou analýzu dosažených individuálních výsledků jednotlivých dětí a neobsahují závěry potřebné pro přizpůsobení obsahu výuky a vzdělávacích postupů. Dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami byl zpracován pouze všeobecně pojatý individuální vzdělávací plán a ani v tomto případě nebylo zřejmé cílené využití získaných údajů ve vzdělávacím procesu. Kvalita zajištění péče o děti s narušenou komunikační schopností se od minulé inspekční činnosti zhoršila a výsledky v této oblasti nejsou v současné době příliš dobré. Přestože ve škole pracuje učitelka s požadovaným vzděláním, diagnostické či individuálně zaměřené logopedické aktivity preventivního charakteru ve škole neprobíhají. Vyučující zpravidla doporučují rodičům návštěvu odborného pracoviště a zařazují do vzdělávací nabídky prvky skupinové logopedické prevence.

Výsledky vzdělávání korespondují s vytvořenými podmínkami, uplatňovanými pedagogickými přístupy i věkovými a individuálními odlišnostmi dětí. Pedagogický styl přispívá k otevřené komunikaci mezi nimi i dospělými, napomáhá k uplatnění nabyté slovní zásoby a rozšiřování vyjadřovacích schopností v dalších rovinách. Přiměřené znalosti děti prokazují v oblasti světa lidí, přírody, techniky i matematiky. Fyzickou zdatnost projevují zejména při pravidelně zařazovaných pohybových aktivitách a pobytu venku. Nejstarší děti se samostatně dokáží podepsat, méně důsledně jsou ale vedeny ke správnému držení psacího náčiní. Výsledky v oblasti kompetencí sociálních a personálních, činnostních a občanských jsou na dobré úrovni, děti respektují základní společenská pravidla, k dospělým jsou zdvořilé, umí pozdravit, požádat či poděkovat. K sobě navzájem se chovají přátelsky

a ohleduplně. Při stolování udržují čistotu, jsou však méně samostatné v sebeobsluze, volbě množství jídla i používání příboru. Kompetence k řešení problémů děti uplatňují zejména při herních aktivitách a těch připravovaných k jejich individuálnímu rozvoji, neboť plně organizované činnosti dosud zcela nepočítají s jejich samostatným rozhodováním a odpovědností za svá rozhodnutí.

Škola zajišťuje při přijímání dětí ke vzdělávání rovný přístup, o průběhu a výsledcích vzdělávání zákonné zástupce informuje při každodenním osobním kontaktu a prostřednictvím třídních schůzek. Zvýšil se počet společných akcí (tematicky zaměřené dílny, besídky aj.), které vyučující organizují a rodiče škole vypomáhají s drobnými opravami a podporují ji i finančními dary. Škola využívá k obohacení vzdělávání též kontaktů s neziskovými organizacemi či podnikatelskými subjekty, čímž rozšiřuje povědomí dětí o různých oblastech života a posiluje jejich sounáležitost s místem, kde žijí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- postupně byly zkvalitňovány materiální podmínky,
- zvýšila se četnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- méně výrazné změny nastaly v oblasti řízení vzdělávacího procesu, jeho průběhu a zkvalitnění dílčích výsledků vzdělávání.

Silné stránky

- podpora zřizovatele odrážející se v materiálním a finančním zabezpečení.

Slabé stránky

- kontrolní a hodnotící mechanismy přinášející jen minimum informací potřebných ke zvyšování úrovně sledovaných oblastí,
- sporadické využívání pedagogické diskuse a dalších nástrojů aktivní týmové spolupráce k postupnému zkvalitňování práce školy,
- přetrvávající uplatňování klasických forem vzdělávání spojených s pevnou organizací a minimální diferenciací vzdělávací nabídky,
- formální pojetí pedagogické diagnostiky neobsahující závěry pro další výchovné a vzdělávací působení,
- nahodilá práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami bez průběžného vyhodnocování jeho pokroků a přijímání potřebných opatření k dalšímu rozvoji.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- pracovat na zvýšení kvality, účinnosti a šíři evaluačních nástrojů,
- prohloubit pedagogickou diskusi a další formy aktivní spolupráce na pracovišti, společně směřovat k realizaci záměrů školy a modernímu pojetí vzdělávání,
- zaměřit pozornost na pestrost a organizační provázání využívaných vzdělávacích přístupů,
- využívat diagnostické aktivity k průběžnému formulování závěrů pro volbu vzdělávacích strategií a na jejich základě diferencovat nabídku činností,
- zkvalitnit pedagogické působení směrem k dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami,
- zvýšit úroveň péči o komunikační dovednosti dětí (včetně diagnostiky a zajištění individuální primární logopedické prevence ve škole),

- věnovat pozornost výsledkům vzdělávání, jejichž úroveň se dlouhodobě nezvyšuje,
- vyhledávat k výše uvedeným oblastem různé formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a získané znalosti uplatňovat v praxi.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 2. června 2005
2. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 7. března 2007, čj. SpKrÚ 7015/2007 OŠMS
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. září 2006
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 30. listopadu 2015
5. Školní matrika – školní rok 2016/2017
6. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – školní rok 2016/2017
7. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy dětí) – školní rok 2016/2017
8. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
9. Třídní knihy – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
10. Přehled docházky – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Pojďte si hrát a poznávat svět* platný od 1. září 2015
12. Školní řád s účinností od 1. června 2016
13. Organizační řád s účinností od 1. ledna 2008
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí – školní rok 2016/2017 (včetně knihy úrazů vedené od 4. ledna 2014)
15. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
16. Plán dalšího vzdělávání – školní rok 2016/2017
17. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2016/2017
18. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
19. Hodnoticí dokumentace školy – školní rok 2015/2016
20. Doklady vztahující se ke školnímu stravování – školní rok 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektor

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 18. ledna 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Věra Rensová, ředitelka školy

Věra Rensová v. r.

V Oldřiši 20. ledna 2017